

ELEKTRİK PİYASASINDA İHTAR UYGULAMASI

2001 tarihli 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nu yeniden düzenleyen 6446 sayılı *Elektrik Piyasası Kanunu* ("**Kanun**"); elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulabilmesi için; rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması amacıyla 30/03/2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun'un on beşinci maddesi uyarınca, dağıtım şirketleri hariç elektrik piyasası faaliyetleri ile lisanssız faaliyet gösteren kişilerin bu Kanun kapsamındaki inceleme ve denetimi, bir bağımsız idari otorite olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK", "Kurum") tarafından yapılmaktadır. Kanun koyucu tarafından EPDK'ya verilen yetki, ilgili mevzuat kapsamında gerçek ve tüzel kişilere idari yaptırım uygulama yetkisini de kapsamaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu Kapsamında Yaptırımların Uygulanmasında Usul

EPDK'ya, Kanun kapsamında tanınan yaptırım uygulama yetkisinin kapsamı, Kanun'un, "*Yaptırımlar ve Yaptırımların Uygulanmasında Usul*" başlıklı 16 ncı maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu madde incelendiğinde, istisnai durumlar hariç, **ilgiliye yaptırım uygulanmadan önce mevzuata aykırılığın düzeltilmesinin ihtar edilmesi öngörülmüştür**. İlgili, kendisine verilen süre içinde mevzuata aykırı durumunu düzeltmez ise kendisine idari para cezası ve/veya lisans iptali gibi yaptırımlar uygulanacaktır.

Niteliği İtibariyle Düzeltilemeyecek Fiiller Nedeniyle İlgiliye Yaptırım Uygulanmadan Önce İhtar Yok.

Kanun'un 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde ise istisnai olarak; fiilin ortaya çıkardığı mevzuata aykırılığın "*niteliği itibariyle düzeltilemeyecek*" veya "*anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün olmaması*" hali ile (f) bendi uyarınca "*lisans süresi içinde lisansa dair şartların ortadan kalkması*" ve (g) bendi kapsamında "*kanuna karşı hile veya gerçek dışında beyanda bulunma*" durumlarında ise **ihtar uygulamasına gidilmeden doğrudan ilgiliye yaptırım uygulanması öngörülmüştür**. Burada sözü edilen "*düzeltilmesinin mümkün olmaması*" unsuru kanun koyucu tarafından ayrıca açıklanmamış bulunmakta ve bir boşluk yaratmaktadır.

Aykırılık halleri Kanun'da tek tek sayılmıştır.

EPDK'nın temsil ve karar organı olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("Kurul") tarafından **bilgi isteme veya yerinde inceleme hâllerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkânının verilmemesi hâllerinde,** ilgiliye **on beş** gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi veya inceleme imkânının sağlanması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettiren ilgiliye, Kanun'un 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan maktu idari para cezası uygulanacaktır.

Kanun, ikincil mevzuat veya lisans hükümleri ile Kurul kararlarına ve talimatlara aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde, aykırılığın niteliğine göre aykırılığın **otuz gün** içinde giderilmesi veya tekrarlanmaması ihtar edilir ve yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettiren veya tekrar edenlere Kanun'un 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde düzenlenen idari para cezası uygulanır. Burada dikkat çeken husus, kanun koyucunun aykırılığın niteliğine göre ihtar uygulamasını öngörmüş olmasıdır. Nitekim aynı maddenin (c) bendinde de Kanun, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine aykırılık yapılmış olduktan sonra niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayacak şekilde aykırı davranılması durumunda ihtara gerek kalmaksızın ilgiliye idari para cezası uygulanması öngörülmüştür. Bu durumda Kurul, fiilin niteliğine göre hareket edecek ve niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiili bulunan kişiler ihtar uygulamasından yararlanamayacaklardır.

Kanun'un 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca **lisans müracaatında veya lisansın yürürlüğü sırasında, lisans verilmesinde aranan şartlar konusunda gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi ile lisans verilmesini etkileyecek lisans şartlarındaki değişikliklerin Kurul'a bildirilmemesi hâlinde ilgiliye idari para cezası verilecektir.** Anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün olmaması veya ilgilinin, kendisine durumu **otuz gün** içinde düzeltilmesi için yapılacak yazılı ihtara rağmen mevzuata aykırı durumunu devam ettirmesi halinde lisansı iptal edilecektir. Burada ise **ihhtar uygulaması lisans iptalinin ön şartı olarak yer almıştır.**

Lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması hâlinde, ilgiliye **otuz gün** içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilecek; ilgilinin yazılı ihtara rağmen aykırı durumu devam ettirmesi halinde ise kendisine 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan idari para cezası yaptırımı uygulanacaktır.

Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması durumunda, lisans dışı faaliyet gösteren kişiye **on beş** gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhte

faaliyetin durdurulması gerektiği ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde düzenlenen idari para cezası uygulanacaktır.

Doğrudan Lisans İptalini Gerektirecek Haller

Lisans verilmesine esas olan şartların lisansın yürürlüğü sırasında ortadan kalktığı veya bu şartların baştan mevcut olmadığı saptanması hali ile Kanun'a göre yapılan talep ve işlemlerde kanuna karşı hile veya gerçek dışı beyanda bulunduğu tespiti durumunda ise ihtar uygulanmaksızın doğrudan ilgilinin lisansı iptal edilecektir.

Lisans iptali yaptırımının uygulanabildiği bir diğer hal ise, ilgiliye uygulanacak idari para cezasının, ilgilinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki gayrisafi gelirinin yüzde onunu aşmasıdır. Bu durumun düzenlendiği 16 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca; **para cezası uygulanmasını takiben para cezasına konu aykırılığın; verilen ihtar süresi içerisinde giderilmemesi veya tekrarlanması hâllerinde para cezaları, her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanacak ve cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmayacaktır.** Ancak, aynı fiilin iki yıl içinde tekrar işlenmesi hâlinde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yıla ilişkin bilançosundaki gayrisafi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması hâlinde Kurul, takdir yetkisi kapsamında lisansı iptal edebilecektir.

Kurul, Farklı İhtar Süreleri Uygulanmasına Karar Verebilir.

Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, para cezalarını gerektiren fiiller için Kurul'un fiilin niteliğine göre ihtar sürelerini farklı uygulayabileceği belirtilmiştir. Bu durumda, **Kurul'a fiilin niteliği hakkında ilgilinin lehine veya aleyhine bir sonuç oluşturabilecek bir takdir yetkisi verildiği görülmektedir.**

Sonuç

- 6446 sayılı Kanun kapsamında kanun koyucu niteliği itibariyle düzeltilebilir fiiller için öncelikle ihtar uygulanmasını öngörmüşken; niteliği itibariyle düzeltme imkanı olmayan fiiller için ise doğrudan idari para cezası veya Kanun'da düzenlenen durumlarda lisans iptali uygulanmasını düzenlemiştir.
- Kanun'un 16 ncı maddesi kapsamında Kurul'un takdir yetkisi kapsamında ilgililere uygulanacak prosedür de farklılık gösterebilecek iken para cezalarının

belirlenmesinde herhangi bir ölçüt verilmeden ve Kurul'a da herhangi bir takdir yetkisi verilmeden maktu olarak düzenlenmiş olması dikkat çekicidir.

- Son olarak ise, Kanun kapsamında düzenlenen yaptırımlar birer idari yaptırım olduğundan; söz konusu işlemlere karşı yetkili idare mahkemesi olan Ankara İdare Mahkemesi nezdinde dava açılabilecektir.

Destek için info@lbfpartners.com adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.